

Melez Bir Köpek Yavrusunda Ektrodaktili Olgusu ^[1]

Sadık YAYLA * Celal Şahin ERMUTLU * Engin KILIÇ *

[1] XIII. Ulusal Veteriner Cerrahi Kongresi (Uluslararası Katılımlı)'nde (27 Haziran - 1 Temmuz 2012, Sarıkamış/Kars, Türkiye) poster olarak sunulmuştur

* Kafkas Üniversitesi, Veteriner Fakültesi, Cerrahi Anabilim Dalı, TR-36100 Kars - TÜRKİYE

Makale Kodu (Article Code): KVFD-2012-7719

Özet

Bu raporda estetik kusur ve yürüme zorluğu şikayeti bulunan melez, 2 aylık, erkek bir yavru köpekte karşılaşılan ektrodaktilin klinik ve radyolojik muayene bulgularının sunulması amaçlanmıştır.

Anahtar sözcükler: Ektrodaktili, Köpek

A Case of Ectrodactyly in A Mixed Breed Puppy

Summary

In this report aimed to determine the clinical and radiological examination findings of ectrodactyly; of hybrid, 2 months old, male puppy which is suffering from an aesthetic defect and difficulty in walking.

Keywords: Ectrodactyly, Dog

GİRİŞ

Ektrodaktili kedi ve köpeklerde nadir olarak karşılaşılan kongenital bir anomali olup ¹ yalnız karpal kemiklerin deformitesi ile ortaya çıkabileceği gibi radius-ulna ve metakarpal kemikler arasında çoğu zaman yumuşak dokuyu da içeren bir bölünme veya yarık ile karakterizedir ¹⁻³. Ektrodaktili aynı zamanda distal ekstremitenin bir ya da daha fazla komponentinin kongenital anomalisi olarak da tanımlanabilir ³.

İnsanlarda kongenital deformiteler arasında çok nadir rastlanan el ve ayak deformiteleri yaklaşık 1/90.000 sıklıkta görülmektedir ⁴. Olguların orta hattan başlayarak bir veya birden fazla parmakları içeren bazen metakarpal ve metatarsallarla birlikte deformiteleri söz konusudur ^{4,5}.

Bu olgu sunumunda kedi ve köpeklerde ender olarak karşılaşılan ve ekstremitte anomalilerinden biri olan ektrodaktili olgusunun sunulması amaçlanmıştır.

OLGUNUN TANIMI

Olgumuzu Kafkas Üniversitesi Veteriner Fakültesi Cerrahi Kliniğine estetik kusur ve yürüme zorluğu şikayeti ile geti-

rilen, melez, 2 aylık, erkek bir yavru köpek oluşturdu. Gerekli klinik ve radyolojik muayenelerden sonra ön sağ ekstremitede ektrodaktili tespit edildi.

Yapılan klinik muayenede olgunun ön sağ ekstremitesini karpal eklemden itibaren yarım fleksiyon pozisyonunda tutarak yere basmaya çalıştığı, ancak başarılı olamadığı görüldü (*Şekil 1-A, 1-B*).

İlgili ekstremitenin inspeksiyonunda patilerden karpal ekleme kadar olan bölge derisinin yarık olduğu ve karpal kemiklerden itibaren ekstremitenin iç bükey eğik olarak durduğu anlaşıldı. İğne pikürüne (pin-prick) karşı ekstremiteye ait derinin her yerinde normal tepki alındı. Elle yapılan düzeltme hareketi ile ekstremitte normal pozisyona getirilmeye çalışıldıysa da dirençle karşılaşıldı. A/P ve M/L pozisyonunda alınan radyogramda metakarpal ve falanksların üçünü medial segmentte, ikisinin ise lateralde olduğu ve ekstremitenin distalde yarık olarak şekillendiği saptandı (*Şekil 2*). Ayrıca radius ve ulna da birbirinden ayrık idi.

Olgu operatif tedaviye karar verilerek hospitalize edildi ise de bu süreçte parvoviral enteritis gelişerek 2 gün sonra boksunda ölü bulunduğu için operasyon gerçekleştirilemedi.

İletişim (Correspondence)

+90 474 2126807/5206

sadikyayla@gmail.com

Şekil 1. A, B. Sağ ön ekstremitede ekto-daktili

Fig 1. A, B. Ectrodactyly deformity in the right forelimb

Şekil 2. Radius ve ulnanın radyografideki ayrık görünümü

Fig 2. Radiograph showing the division of the radius and ulna

TARTIŞMA ve SONUÇ

Ekto-daktili olarak da bilinen el veya ayak yarığı konjenital bir malformasyon olup el veya ayağın median hat yokluğu veya median hatta derin bir yarıkla karakterizedir⁵. Olgumuzun klinik ve radyolojik değerlendirilmesinde metakarpal ve falankların üçünün medial segmentte, ikisinin ise lateralde olduğu ve ekstremitenin distalde yarık olarak şekillendiği saptandı. Bu yönüyle olgunun kaynaklarca¹⁻³ yapılan tanımlamaya uyduğu görülmektedir.

Ekto-daktili tek başına bir malformasyon olabileceği gibi bir sendromun parçası olarak da şekillenebilir. Her iki formda da genellikle kromosomal yer değiştirme veya silinme gibi yeniden düzenlenmeler söz konusudur. Fare modeli üzerinde yapılan deneysel çalışmalarda ekto-daktili için en belirleyici faktörün genetik olduğu ortaya konulmuştur⁵. Olgumuzda da bu malformasyonun genetik bir nedene bağlı olarak gelişmiş olabileceği düşünülmektedir. Zira gebeliğin 23 ve 35. haftaları arasında mezenşimal kemik hücrelerinin gelişimindeki yetersizlikler veya intrinsik malformasyonların ekto-daktili anomalileri ile sonuçlanabileceği bildirilmiştir^{4,5}. Genetik mutasyon veya hastalık, diyet, aşı, radyasyon gibi çevresel faktörlerin nedenler arasında sayılabileceği bildirilmiştir. Ayrıca laboratuvar çalışmalarında defekt oluşumunda kadmiyumun da rolünün olabileceği ortaya konulmuştur⁵.

Ekto-daktilin insanlarda özellikle damak yarığı gibi diğer konjenital anomalilerle bir arada görüldüğü bildirilirken, köpeklerde böyle bir rapora rastlanmamıştır^{1,3}. Olgumuzda

da malformasyonun sadece distal ekstremitede ekto-daktili olarak görülmesi mevcut literatürleri destekler niteliktedir.

Metakarpal kemikler arasında bir yarığın varlığı ile karakterize olan ve çoğu zaman 1 ve 2. metakarpal kemikler arasında görülebileceği belirtilen ekto-daktilide aynı zamanda bir veya daha fazla metakarpal ve falanklarda gruplanmalar olabileceği bildirilmiştir. Ulnanın genellikle normalden daha kısa olmasının bu tip olgularda dirsek ekleminde luksasyon veya sublüksasyona predispoze kıldığı bildirilmiştir. Radyogramda radius ve ulnanın ayrık olduğu görülmektedir¹. Sunulan olguda malformasyonun unilateral olarak sağ ön ekstremitede görüldüğü ve deri ile birlikte seyreden ayrıklığın patilerden karpal ekleme kadar uzandığı, ayrıca metakarpal ve falankların literatürde de bildirildiği gibi kendi aralarında gruplaştığı saptandı. Radius ve ulnanın ise klinik anlamda belli olmasa da radyogramda birbirinden ayrık olduğu tespit edildi. Bütün bu bulguların literatür bilgileriyle örtüştüğü söylenebilir.

Ekto-daktilin cerrahi tedavisi sınırlı olmakla birlikte sağaltım deformitenin özellikleri ve şiddetine göre düzenlenebilir. Sağaltımda elde edilecek başarı olgunun şiddetine ve tercih edilen yöntemine göre değişebilir^{1,2,6}. Olgumuz parvoviral enfeksiyon sonucu öldüğünden planlanan operasyon tekniği uygulanamamıştır.

Sonuç olarak olgunun operatif müdahale ile düzeltilerek sağlığına kavuşturulabileceği öngörülse de ölüm nedeniyle operasyon gerçekleştirilemeye de ender görülen böyle bir vakanın literatüre katkı sunabileceği düşünülmektedir.

KAYNAKLAR

- Harasen G:** Surgical management of ectrodactyly in a Siberian husky. *CVJ*, 51, 421-424, 2010.
- Innes JF, Mc Kee WM, Mitchell RAS, Lascelles BDX, Johnson KA:** Surgical reconstruction of ectrodactyly deformity in four dogs. *Vet Comp Orthop Traumatol*, 14, 201-209, 2001.
- Francisco RC, Antonio SD, Pamela CM:** Bilateral ectrodactyly and spinal deformation in a mixed-breed dog. *Can Vet J*, 51, 47-49, 2010.
- Okur Mİ, Yıldırım AM, Köse R:** Doğuştan yarık el ve ayak: Literatürün gözden geçirilmesi ve iki olgu sunumu. *Firat Tıp Dergisi*, 9 (1): 23-27, 2004.
- Duijff PHG, van Bokhoven H, Brunner HG:** Pathogenesis of split-hand/split-foot malformation. *Human Molecular Genetics*, 12 (1): 51-60, 2003.
- Leighton RL:** Surgical repair of a congenital defect of the radius, ulna, and carpus in a dog. *Mod Vet Pract*, 41-44, 1983.